

LO GERONÉS

SEMANARI PORTA - VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIO

Gerona	1 peseta trimestre
Fora	1'50 id. id.
Extranger..	1'50 id. id.
Un número,	10 céntims

Any 2.0n

Administració y Redacció

SABATERIA-VELLA 2 1.er

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletons, etc., que 's remetin á la Redacció, se'n donarà compte en lo Setmanari.

BIBLIOTECA PÚBLICA
GIRONA

Núm. 40.

Dissapte, 5 de Janer de 1895.

SECCIÓ GENERAL

Com obran les Corporacions forals

La prèmpsa de Nabarra comenta aquestos dies lo nobilíssim acort près per llur Diputació Foral y provincial de publicar cada any los seus comptes, á si de que los habitadors del heróich y antich Regne se tornin cabal idea de la administració provincial ab lo conexeció exacte dels ingressos y gastos de la Corporació criada á regirla y governarla, en la esfera y pels medis establerts pel Dret vigent á Nabarra.

De nobilíssim calificam aquest acte perque realment no estant la Diputació obligada per les disposicions generals, ni per les especials del Regne, á donar comptes al poder central ni á cap entitat foral, la seu conducta respon á móvils exclusivament voluntaris. La Diputació de Nabarra, com les de Guipúzcoa, Álava y Vizcaya, no tenen cap superior gerárquic en l' orde econòmic administratiu, ni venen obligades á donar publicitat als seus ingressos y gastos, ni ningú pot demanársashi compte de sos ingressos y de l' us d' aquests en los serveys provincials.

Clar está qu' aquesta autonomia que les Diputacions bascongades fruixen, es major, en cert sentit, de la que gojaván sots l' imperi del dret foral; ja que llavors les Junes Generals residéssian á les Diputacions, escoltant y resolgent tot geare de reclamacions contra la gestió d' aquestes, y podent, de consegüent, entendre y juzgar de tots los seus actes.

La desaparició d' aquelles admirables Assamblees y la independencia relativa de les actuals Diputacions de les autoritats y organismes del Estat, ha fet d' aquestes Corporacions provincials uns poders verament irresponsables, constituint uns organismes *sui generis*, que donada sa formació per medi del sufragi universal y la consegüent influencia en ella de les lluytes y les passions de partit, podia haver sigut de deporables resultats pera la administració y la pau material d' aquestes provincies.

Es precís, no obstant, regonixer que en termes generals la honradesa euskara ha sabut salvar los perills propis de tant privilegiada situació y la administració provincial, sots lo punt de mira de la recta gestió dels interessos materials, dintre l' pessíssim estat de dret imposat per los poders centrals, no ha sigut objecte de quexa, protesta, ni reclamació de ningú en nom del bé general.

Pero la diputació foral de Nabarra ha volgut anar més enllà; ha volgut donar rabió dels seus actes en aquest sentit al poble nabarro; ha volgut mostrarli tots sos comptes; de tal manera que si fins ara cap persona honrada dubtava de la bona gestió dels recursos materials de la província, per més que ignorás lo detall de la seva inversió, d' aquí endavant veja confirmat són just juixí, per lo conexeció exacte dels comptes provincials, apartant fins la més petita sombra de sospita dels maliciosos, que 'n lo mon modern may ne faltan en lloch.

Nos sembla, donchs, ociós, ponderar ab més estenses consideracions les escelençies del lloable acte de la Diputació foral de la província germana; acte que potser està cridat á esser seguit ab l' exemple per les Diputacions Bascongades, quina delicadesa y pulcritut no podrá consentir que cap altre's aventatji en les vies del perfeccionament de les pràctiques administratives; no, certament, perque la publicitat dels seus pressupòsits y dels seus comptes sia necessaria pera que l' pais tinga la seguretat de que 'ls recursos provincials son administrats rectament y honrada.

Felicitam, donchs, á la insigne Diputació foral de Nabarra per son nobilíssim acort y felicitam també al poble que te la ventura d' esser administrat per una Corporació que, després d' haver defensat d' un modo tant admirable los seus drets y 'ls seus interessos davant del Govern, dona novament aquesta galant mostra de la justicia, del zel, de la honradesa y de la delicadesa en que inspira una ges-

tió que té de formar època en la historia de Nabarra y s' ha d' escriure en les seues planes esplendoroses ab caràcters inesborrables.

(De *El Fuerista*.)

De la predicació en llengua catalana

Maná Cristo Senyor nostre que son Evangeli fos predicat en totes les llengües; y en totes se predicá y se predica. May potser hi ha hagut llengües més aristocràtiques, literariament parlant, ni més esteses que les que dominavan en temps de la predicació dels apóstols; y no obstant, aquests enviats de Deu, iluminats per lo Esperit de Veritat, parlan á cada hu ab sa llengua vulgar. No es la sagrada predicació un exercici literari, sino una arma espiritual, per lo qual, l' objecte de l' home apostólich es essencialment práctich, y fins podríam dir utilitari en lo bon sentit de la paraula. No es un artista qui s' esforça en delectar; no es un home de mon qui cerca la fama de distingir; no aspira al honor i' esser contat entre l' número dels qui s' regeixen per la llei de lo que l' mon ne diu lo bon gust; es essencialment amic del poble, no fa diferencies de classe, tan estima l' ànima del rich com la del pobre, potser encara més la d' aquest que la d' aquell, puig Jesucrist ló pobre, y lo pobre es desatés y desgraciat; salvar ànimes, vetaquí la empresa del predicador apostólich. Y pera lograr aquest objecte, no hi ha medi més á propòsit que i' d' usar la llengua popular y materna. Deya l' ilustríssim Claret que, predicant en català havia convertit y tornat á bon camí á un número estraordinari de cristians; y que predicant en llengua castellana eran confats los que havia lograt que cambiassen lo cor; y es perqué, com deixá escrit nostre respectabilíssim metropolità, Excélençíssim Vilamitjana, la llengua materna es la llengua del cor y dels püs afectes. L' artifici may iguala á la naturalesa, y l' us d' una llengua que no es la propia, ni del predicador ni del oyent, es causa d' un verdader entorpiment en la transmissió de la fe y de la pietat. Es cert que la difusió de la gracia es cosa enterament sobrenatural; pero també ho es que la millor preparació pera rebre la gracia es la purificació de la naturalesa, es á dir, que los elements que li componen es precís no sien viciats per cap element estrany á ella; de consegüent l' us de la llengua propia, verdader verb intel·lectual de l' home, es lo medi natural que més se lliga ab la difusió de la gracia sobrenatural, mentres que una llengua estranya no es l' instrument propi pera espargir sobre l' esperit humà la celestial rosada que purifica la ànima, fertilisa lo cor y mitiga la ardor del desordre de les passions.

En efecte, quan lo predicador usa una llengua que no li es propia, parla com á trabaf; encara que haja lograt dominarla y ferla instrument dócil de sa inteligencia y voluntat, may arriba á la compenetració, al matrimoni indisoluble del concepte y de la paraula; y si es axó un obstacle gravíssim en materies puramente literaries ¿qué ha de succehir en punt á Religió, en que 's tractan doctrines celestials, dificilíssimes d' esser tractades en humà llenguatge, ó bé materies referents al esperit de l' home, en lo més íntim, més ocult y més difícil de penetrar? Perqué es aquest assumpt de la predicació, considerat seriament, del tot interior, sa eficacia se funda *in ostensione spiritus et virtutis*, en una força espiritual que venç y avassalla per la manifestació d' una influencia divina; es *Deus in nobis*, lo humà ha d' esser atret per lo diví, y aquest *quid divi y sobrenatural* ha de manifestar-se; l' home, de sí res hi pot posar, però pot tráuren molt, posant impediment á la manifestació (*in ostensione*) del esperit y de la virtut de Deu; y la llum espiritual com la material, s' estén ab major facilitat quan no troba obstacles en son camí. Tothom sab que en los grans moviments del esperit, que en les crísis de l' ànima, que en las elevacions del cor, hi ha un desplaiement sublím, en virtut del qual, la naturalesa, despresa de tota habitut adquirida, apareix en sa integritat; y aleshores, tingau per cert, que si alguna intercecció, si algún

crit del ànima surt del vostre interior y articula la vostra llengua, serà usant lo llenguatge que us es propi y material. Per axó, los predicadors de grans efectes que havém sentit en nostra terra, tots predicavan en català; y quan dihém de grans efectes, no 'ns referim á aquells que si 'ls sentissem fora de lloch sagrat, sembla que 'ls galardona ríam ab un picament de mans, sinó á aquells qui enfonsan en nostre cor la espasa de la Justicia divina, fentnos destilar silencioses y amagades llàgrimes, ó bé infundint en nostre esperit la llum de la gracia y de la fe, aromatisada ab la íntima olor de Cristo. Estam convencuts, de que si 'ls predicadors de Catalunya predicassen en català, despareixeríen de la trona la major part de defectes que avuy en ella se notan. La amplitud y profana elegancia, tant del gust de nostre sigle amant de superfluitats, com impropies del esperit del cristianisme, quedarian vencudes per la casta simplicitat de la expressió y la inferior hermosura del concepte; en lloch de tractarse materies altisonants, qüestions socials y de dret públic, reservades per sa naturalesa als verdaders mestres, y que es ridícul parlarne devant de la major part dels auditors, lo sant Evangelí de Jesucrist, Fill de Deu, tornaria á esser lo alimento que 's distribuiria á tots los fidels. Y es d' advertir que aquest carácter práctich y concret sobressurt en la historia de la verdadera eloquència sagrada de nostre país. Desde aquell àngel de la divina paraula, qui volà per la Europa fent resonar en totes ses aïraus la trompa aterradora del judici final, Sant Vicenç Ferrer, verdadera resurrecció del esperit de Sant Pau y honor de la gent catalana, fins á nostres dies, trobam sempre la predicació encaminada á un si útil; son los predicadors gent qui de veras traballa sobre l' esperit del poble pera ferlo conforme al esperit de Cristo. La exposició dels Evangelis, la catequística cristiana fins en lo més alt de la divina revelació, la impugnació dels vics y l' foment de les virtuts, yet aquí lo material que 's conté en los sermons dels qui conrenaren per llarchs segles en nostre país la fe de Cristo. Y no es que 'ls falts talent per la gran eloquència, com pot serne testimoni, entre autres, lo magnífich prólech de la traducció catalana del llibre de Sant Bernat ó sa germana Humbelina, que 's pot posar al costat dels més escullits troços de Granada y de Bossuet; més aquells antichs catalans, ni teòrica, ni pràcticament, eran amichs del *art per l' art*, sino que, descubrint en l' humà llinatge una finalitat, á la consecució d' ella encaminaven tota sa sabiduria.

Mes si l' us d' una llengua forastera porta grans inconvenients, mirant la cosa de part del predicador, y posa obstacles á la expedició de la gracia, també es digne d' esser considerat lo gran defecte que importa respecte del auditori. Cap y al últim la classe més numerosa y més digne de atenció del ministre evangélico es lo poble, y aquest es cert que ó no entén lo castellà ó l' entén malaient, segons frase del Reverendíssim Doctor Vilamitjana, Arquebisbe que són de Tarragona. Nousieu de que l' poble de vegades vos demane lo sermó en castellà; es aleshores que, corromput per lo mal exemple dels qui ell té per sabis, parla mogut més per la amor de la vanitat, que no per la de la veritat. Qui vulga agradar que predique en castellà; més qui vulga aprofitar, que ho faça en la nostra propia llengua. Y aproveitam aquesta ocasió pera parlar contra un abús que 's va introduint, com tants d' altres, en nostres democràtics temps, en contra del carácter popular y de unió que distingeix al cristianisme. En efecte; per la Iglesia no hi ha més que un poble cristià, com Cristo no tingué més que un veritable cos; sabis é ignorant, richs y pobres forman un tot, una massa compacta, sens distinció de gerarquia; aquesta democracia es la honor de la nostra Iglesia; lo temple es la casa payral de tots, no deuen los cristians anarhi per classes, no deu per lo tant la paraula divina fer diferencies, ni predicarse, fora raríssimes excepcions, sermons pels senyors y sermones pels pobres, axis-com 'os richs moderns construixen barris pels obrers y barris pels senyors; no, Cristo de tots los ordres socials ne feu un poble; tots, donchs, devem juntament

postrarnos á sa presencia y oír sa divina paraula; may s' ha de rompre la unitat de la familia humana y menos en la presencia de Deu, may es més saludable la paraula evangèlica que quan se predica devant de tothom; aleshores se veu clarament que ab una mateixa mida son midats los richs y los pobres; lo nivell dels socialistes allí està admirablement aplicat; aleshores lo sabi s' humilia y s' exalte lo ignorant, y d' aquella humiliació ne ve un augment de sabiduría. Perqué lo mateix home instruit troba més fàcil educació per sos sentiments que d' aquella manera senten ab major eficacia la suau influencia del humiliíssim y diví fuster, Fill de Maria.

Y aquestes idees sobre l' us de la llengua natural y popular en la predicació de la divina paraula están consumades per tota la tradició y legislació de la catòlica Iglesia. Cristo, Redemptor del humà llinatge, y sos apòstols, en la llengua vulgar que 'l pays parlava, explicaven la Bona Nova; lo mateix feren llurs successors cercant lo medi d' atravessar lo cor y no de delectar les orellas ó adulor l' instant vanitós; y l' Esperit Sant, parlant per boca dels Pares tridentins, fa present y exposa als pastors d' ànimes la obligació d' usar la llengua familiar, domèstica y propia de la terra al parlar als pobles desde la càtedra sagrada. Los concilis provincials tarragonenses publicaren constitució especial *circa concionandum lingua catalana*, y aquesta disposició no sabém hagut abolida, ans al revés, nos consta d' algun bisbat, en que fins ara s' exigia al predicator permís especial pera predicar en castellà.

Potser algú culpará al clero per la generalizada costum, quan ménos en les ciutats, de predicar en castellà, més aquí es d' advertir que tot orador se veu obligat á condescendir ab les exigencies del auditori, en quant no sian immorals, y per lo tant, lo sacerdot no pot ménos de donar-se devant d' una moda tirànica, per més que la considere inconvenient; y, abans de predicar en lo desert, més s' estima predicar en castellà. Lo catalanisme fins ara ha sigut poch pràctic: tancat dins lo círcol de la poesia, sa influència se 's poch sentida en la esfera de la vida social; potser encara se trobarán trobadors qui parlen ab sos fills la llengua de Castella, nobles catalans qui rebutjan la catalana, ab lo qual demostraran que ja no son los prous de la terra; y per desgracia, en la mateixa Iglesia l' us de la llengua materna troba encara molts y forts obstacles.

JOSEPH TORRAS Y BAGES. *Pbre.*

(Del llibre *La Tradició Catalana*.)

Los porta-escopetas dels sometents

Copiém de nostre estimat colega *Lo Catalanista*, de Sabadell, los següents documents:

«Senyor don Antoni Roca.—Molins de Rey.—Honorable senyor: Enterats per lo Butlletí Oficial dels Sometents de Catalunya que en la última reunió celebrada per la Comissió organitzadora s' havia nombrat una Ponencia pera estudiar l' assumptu dels porta-escopetas y de la qual vosté molt dignament ne forma part:

Los abaix firmats perteneixents al Sometent d' aquesta ciutat, creyent interpretar los desitjós de tots nostres companys, havém cregut convenient dirigirnos á vosté honorable senyor, pera demanarli que en nom d' aquest Sometent interposi tota sa influència á fi de que l' dictamen de la Ponencia sia favorable al ús oficial, com á distintiu, dels porta-escopetas que ab l' escut de Catalunya ó rótul català han adoptat variis individuos del Sometent de Santa Coloma de Cervelló y de moltes altres poblacions.

Prou coneigut es, honorable senyor, l' amor que té vosté á las tradicions de Catalunya y al Sometent, pera que 'ls que subscriuen no puguen dubtar un sol moment de que l' parer de vosté y 'ls dels dignissims companys de l' onoraria està identificat ab lo parer y 'ls desitjós de tots los Sometents de Catalunya; pero creyem del cas manifestar aquest desitj á fi d' enrobustir lo dictamen de la Ponencia, y de passada serveixi nostra petició de calorós aplauso á la dignissima actitud del honorable vocal don Francisco Franch en dita reunió, y de enèrgica protesta á la incalificable proposició del senyor don Francisco Folch, la qual jamay podia esperar-se d' un català y menos d' un Vocal de la Comissió organitzadora dels Sometents de Catalunya.

En espera, donchs, de que la present demanda servirà com á manifestació dels desitjós y del criteri que informa l' Sometent de Sabadell, confiem que vosté honorable senyor, lo presentarà á la Ponencia pera enrobustir son informe, á no duptar, favorable als desitjós dels Sometents de Catalunya de que 'ls porta-escopetas sian de vera fesomia catalana com correspon: de quins desitjós creuen ser-ne fidel intérpretes sos afectissims servidors.—Segueixen las firmas.—Sabadell, Desembre de 1894.»

«Senyor don Antoni Roca.—Molins de Rey.—Molt senyor nostre: Los infrascrits individuos del Sometent d' aquest poble, segurs d' interpretar los desitjós de la majoria de nostres companys, á vosté ns dirigim com á membre de la Penencia encarregada d' estudiar l' assumptu dels porta-escopetas (segons la Butlletí Oficial prap-passat) y ab argument tant senzill com breu, passém á exposarli:

Que l' Sometent d' aquest poble, que després de no

poehs travalls y 'l bon zel de las Autoritats locals, ab cooperació del malaguanyat Excm. general President don Félix Camprubí (Q. A. C. S.) se logrà reorganisarlo fent que las personas d' arraigo hi prenguessin part allà per l' any 1890, no pot menos que lamentar en gran manera l' perill á que està subjecte segons sia l' acort de la Ponencia de qua vosté tan honrosament ne forma part.

Y dihém que està en perill perque d' obligarnos á portar ua distintiu que no sia verament cata' com correspon y com ab molt acert solicitan los de Santa Coloma de Cervelló y altres, queda evident la desorganisació en aquest poble, que fora ben de dolore per lo molt que costà d' organizarlo.

Esperant nos dispensará la poca suficiencia en descriure nostre pensament, que no es altre que una voluntat ilimitada envers la Institució, confiem que vosté, honorable senyor, presentarà aquesta demanda á la Ponencia, creguts de que l' desitj que 'ns anima es fidel intérprete de tots los Sometents de Catalunya, per lo qual y per tot lo que tendeixi á sa bona marxa, poden disposar de sos affectionats servidors.—Segueixen las firmas.—Sant Esteve de Castellar. —Desembre, de 1894.»

(De *La Renaixensa*.)

CRÓNICA

EXTRANGER

Mentre per una part se busca per alguns, dat l' estat satisfactori que hi ha entre França é Inglaterra, un arreglo á la qüestió de Madagascar, axis sembla que ho diu el *The Times* en una correspondencia francesa, lo govern francès organisa l' exèrcit expedicionari; de aqueil país de tretze batallons d' infantaria, set bateries de artilleria, tres seccions de municions, dos de parch, escuadró de artilleria, quatre companyies de enginyers, secció de obrers de administració, altre de artilleria y un escuadró de tren de sis companyies y segons telegrammes rebuts últimament continúan les operacions.—Apart de això, hi ha alguns que reunien ab una aliansa entre Rússia é Inglaterra y tornar á esser tan amiga com antes. Ab això la Rússia sembla que no hi vol saber res, y per altre part França hi tirarà á tantas més com pugui, per més que fassí la premsa anglesa per lograrla.—Sembla que a França ternan circular rumors de una trayció per l' estil de la del capitá Dreyfus.—Està formantse lo sumari, veurém son resultat.

ESPAÑA

Com tothom ha estat fins ara de festes, poca cosa de nou hi ha. Los Diputats y Senadors, de vacacions no se ha parlat aquests dies mes que de la rifa, en la que tans mils d' espanyols esperava la seua facilitat y sens tenir en compte que qui la treu sens temor de perdre es l' Estat.—Las nevades son generals y fortes y tenen en molts punts detinguts los trens.—Nostre govern durant aquests dies se ha ocupat de la confecció dels pressupòsits de cada Ministeri per esser presentats á les Corts quant se obrin. ¿Qué tal resultarán? com sempre molts ingressos en lo paper y si molt combé superàbit, pero may n' hi ha prou, el contribuyent paga cada die més.—Continúen també les anades y vingudes con lo de les reformes de Cuba. Una de les opinions de última hora y de que se ha parlat molt es la del senyor Pi y Margall, qui creu que es de justicia y de conveniencia concedir a Cuba la major suma possible de autonomia política y administrativa, compatible ab sa integració ab l' Estat espanyol.

NOTICIES

Oficials.

Ajuntament.—(Sessió de segona convocatoria del dia primer de Janer.) Presidida per l' Arcalde y ab assistència de sis regidors se començà la sessió llegintse la acta de la antecedent que fou aprobada y firmada.

S' aprobaron comptes per la quantitat de 2.704 pesetas y 15 céntims.

Fou rebutjada una petició de la empresa del gas.

S' acordà donar á D. Jaume Roure, president de la Diputació provincial un vot de gracies, per haverse ofert condicionalment al Ajuntament en l' assumptu de les muralles.

Y se resolgué quedés vuyt dies sobre la taula lo dictamen pericial relatiu al plet que la Corporació té ab la societat *La Aurora*.

Dimecres á la tarda morí lo Rt. D. Ignaci Servitja, econòmico que havia sigut de la parroquia de la Catedral y que tant per sa persona com per sa família disfrutava de moltes simpaties en nostre ciutat. Deu lo tinga al Cel.

Per R. O. ha sigut regonegut caràcter oficial, al Sindicat mèdic ab residència á Gerona, del que forman part quasi tots los metges de la província.

S' ha agravat de la malaltia que fa temps va sufrint lo antic y coneigut escrivá d' aquest Jutjat D. Joseph Bajandas.

—A propòsit de la construcció d' un vado sech sobre l' Onyar, lo *Diario de Gerona* créu convenient que l' Ajuntament estudiï avans de construirlo alguns detalls com son; la imposició d' un arbitre als carros quines llantes tinguin determinada amplada, y lo desvíu de la carretera general, detalls que considera més útils y més interessants que l' vado mateix.

No s' hi amoní l' *Diario*. Lo del vado va llarch, si algun dia se fá. Ara per ara, l' Ajuntament no pot fer més que parlarne, y perdrehi algunes estones. Y dihém axó perqué no hi ha diners en pressupòsít, ni fora de pressupòsít pera ferlo, ni es probable que ningú regali a la Corporació municipal la quantitat que 's necessitaria.

Aixó, y altres coses, no s' poden pendre en sério. Son un entreteniment inofensiu com qualsevol altre á que 's

dedican los regidors pera matar les hores desvagades. «Hi quedan després d' haverse trencat lo cap en la marxa dels serveys municipals.

—Lo Muséu episcopal de Vich ha adquirit durant setmana pasada y entre altres objectes, una corona, palmatories ojivals de ferro forjat, una pintura sobre un representant Santa Caterina; un llibre d' hores, fols, del segle XV; dos llibres, un d' ells amb columnes salomòniques, del segle XVII, y una caxa del segle XVIII.

—Segons notícies de la premsa de Barcelona, han agravat la malaltia que ve sofrint ja fà dies lo pular dramaturch, En Frederich Soler y Hubert, homenat en l' ànima.

—Ha sigut nombrat soci honorari de la Cambra de mercé de Palamós, D. Salvador Albert. Lo felicitem.

—Lo passat dimarts, un jovenet, aprenent de la botiga del senyor Massot, nomenat Ricart Bonafont, examinava una pistola que d' intriga calaix d' un tocador hi havia tingut la mala sort de que se li desparés l' alma, causant una grave ferida en un costat. Trasladat al domicili de sa família, fou curat de primera intenció pel metge Dr. Detrell.

—S' han inaugurat a Banyoles dos noves fonts publiques, construïdes per l' Ajuntament. A la mateixa vila tracta d' instalarhi la llum elèctrica tant pel públic com per les particulars.

També llegim que un ric propietari se proposa d' inaugurar la llum à la vila de Blanes.

—Ha vist la llum pública à la Corunya un almanaque gallego redactat del tot en la llengua d' aquella hermosa regió.

—Diumenge passat la companyia de sarsuela que actuava en nostre teatre fou obiecte d' una manifestació de desagrado propera á l' escàndol. Sembla que l' públic y particularment los abonats volgueren donar à l' empresari son disgust per haver abusat d' ells de molts conceptes, faltant fins á les condicions del contracte. Veurem si l' Ajuntament li exigirà la responsabilitat que correspon, ó si trobarà, com de costum, que tractasse del públic de Gerona, qualsevol empresari se'n burlar impunement.

—S' ha donat una pròrroga de sis mesos per a les obres, al contractista del troç quart de la carretera Ripoll á la frontera francesa.

—I la recaudació de les cédules personals á Figueres dona molt que fer. En una de les últimes sessions d' quell Ajuntament un dels regidors va demanar se diria al Sr. Delegat d' Hisenda un atent ofici, recordant la necessitat de que sien resoltes les reclamacions contra el presentat en Setembre passat per conducta d' aquella Alcaldia.

Desenganyose los de Figueres com los de tots los tres punts; mentre els contribuents no adoptin una actitud enèrgica y no acudeixin directament al mateix, lo Arrendatari ferà lo que li darà la gana. Y en cas de acudir, serà necessari que busquin qui pugui 'ls recomanar; perqué sinó correrien també l' perill de ni se 'ls tornés resposta.

—Es un escàndol lo que està passant en aquesta ciutat, ab les pesses de deu céntims falses. Anéu a qualsevol tienda á comprar alguna cosa y pagueu ab calderons, ja podreu contar que hauréu d' amoniarlos una hora, esperant que l' qui despatxa hagi fet trinxar les pesses, á fi de cerciorar-se de que son de lley. Y lo teix que passa ab la calderilla, passa ab la plata, i corren moltes monedes filipines que ningú pren. Y lo mal, es que, tant la plata com la calderilla, ho hem de pagar per bò.

—Ha mort á Perpinyà, ahon havia anat á passar les festes al costat de sa família, l' ex catedràtic dels d' aquest Institut, D. Adolf Taxil. Acompanyem el seu enterrament.

—En lo Teatre de la Comèdia, de Madrid, s' estrenà dientre poch la nova obra del Sr. Feliu y Codina, titulada *Mies de la Alcarria*.

—Com té de costum, d' alguns anys ençà, la impremta *La Catalana*, de Barcelona, ha publicat un calendari escrit eu nostra estimada llengua. Sentat lo president dels anys anteriors, no dumptem que haurà tingut ceptació.

—Retallen de *La Veu de Catalunya*: «L' escàndol que vol ferse á Catalunya cregint uns tatuats en lo Palau de Justicia de Barcelona, al que no tent ab trossejar nostre dret pretengué matar per causa d' la nacionalitat, ha sigut causa d' enèrgiques protestes de part d' alguns periódichs catalans.

Es aquesta una qüestió tan important per la dignitat de nostra terra, que 'ns atrevim á recomanar á la *U. Catalanista*, com á directora del moviment regional català, dirigir les forces catalanistes, ab constant entusiasme pera salvar á Catalunya de la sangrenta fitada que li volen donar sos eterns enemichs.»

Nos fem nostres les paraules de *La Veu de Catalunya*.

—Se troba encara que no de gravetat, nostre estren director y president del Centre Catalanista, En Joaquim Botet y Sisó.

Fém votz perquè 's trovi restablert aviat.

VARIETATS

Necessitat de la reorganisació gremial

Conferència dita en lo Círcol Mercantil de Santiago nit del 21 d' Octubre últim, per D. Alfred Brañas (Acabament.)

No podiam continuar axis, y no sols, als econòmics, als polítics, als filòsophs y als publicistes, sino als jutges y als grans homes de Estat, los preocupava la qüestió social, la lluita gegantessa entre lo capital i el treball, y se tractà de donar soluciò al complicadissim problema, pera retornar lo més aviat possible la tranquilitat á les nacions. Los economistes partidaris del *laissez faire, laissez passer*, cregueren bar un paliatiu, un remey transitori en les societats

peratives, banchs populars, caxes de estalvis y coses semblants; pero aquestes no eran més que cataplasmes, aygues tébies y tisanas aplicades al cos social, malalt d' una dolència grave.

Los Govern's han assajat noves formes de associació. Austria dictà la llei de 1883 conservant los antichs gremis, los *innungen* ó primitives *guildes*, obligan tals artesans a ingressar en un gremi pera gosar de certos drets. La llei austriaca de 1883 enclou una tendència al socialisme del Estat, però obcheix a la necessitat de buscar en lo sistema corporatiu la salvació econòmica del pays.

Altre tant succeix a França; la nació dels Greys, dels Ribot, dels Lockroy, dels Juli Simón, la França radical de Gambetta, la França tant revolucionaria y atea, avuy com ahir se retorna contra sos progenitors, y per la llei de Març de 1884 se deroga la llei de 1891, que suprimí los gremis, restablintlos en forma de *Cambres sindicals* y de *Sindicats professionals* d' obrers. ¡Quin cambi, senyors, tant estraordinari!

La França revolucionaria d' avuy regoneix que 'ls revolucionaris d' ahir s' equivocaren, que 's precis tornar al régime corporatiu, que la llibertat radical y absoluta del travall es un principi fals, que 's precis acostar los mestres als oficials, los empressaris als obrers, lo capital al sóu.

Y lo mateix se pensa a Italia, a Bèlgica, a Alemanya. Per tot les lleys vingueren en auxili de les classes travalladores, per tot se torna al sistema antich, ressuscitant los gremis ab forma de *Trades unions*, de *Cambres sindicals*, de *Unions de oficis* y de *Corporacions lliures*. Sobre axó no queda ja cap dubte. En los estats europeus s' estima com una necessitat lo sistema gremial y se regoneix que 's urgent procedir a sa reorganisació.

Conforme ab lo criteri governamental, entenen també los publicistes contemporanis de més autoritat y fama, que la reorganisació del sistema corporatiu s' imposa, com deya lo senyor Perez Pujo!, com un postulat de la rahó y de la història.

Llarga es la bibliografia referent a la qüestió gremial. Sols vos diré, senyors, que escriptors de les més oposades escoles convenen en que 's necessari acomodar l' esperit corporatiu antich als temps actuals. Lo mateix Adolf Prins y Laveleye, lo mateix Claudi Janet, lo mateix Carles Perin que Hubert Vallorou, lo mateix Fuxo Brentano, que son compatriota Wilda, lo mateix Perez Pujol, que l' il·lustre valencià Tramoyeres, tots estan d' acord en oposar al régime individualista lo régime gremial, com únic medi d' atacar al socialisme y donar solució a la gravissima qüestió obrera. Y per si fos poca la autoritat d' aquests escriptors, un home estraordinari, un portento de sabiduria y virtuts, nostre santíssim Pare lo Papa Lleó XIII nos dia, terminant en sa Encíclica *Humanum genus*, que 'ls gremis y corporacions obreres deuen reorganisarse acomodantse al caràcter y necessitats de la època en que vivim, doctrina que recalca en altre document no menys admirable, en la Encíclica *De conditione opificum*.

No hi ha dupte, senyors, que ab tals arguments de rahó y autoritat es arriscat defendre les conclusions de la vella economia smithiana. Avuy exigexen la reorganisació gremial les matexes rahons que 'n lo segle XIII, rahons de orde polítich, econòmic, social y religiós.

D' igual manera que 'ls gremis serviren de base als Concells, crearen la classe mitja, emanciparen al vassall y s' oposaren a les tiranies feudals, avuy es'precis ressuscitarlos pera redimir al ciutadà, víctima d' un feudalisme parlamentari no ménos absorvent que l' antich. Abans los vassalls anavan a pagar sos censos al castell, ara les peregrinacions se dirigexen a uns altres castells, ahont habiten també los santons de la política centralista. (*Riuless*)

En la Etat Mitjana l' obrer, l' artesà aislat, res podian contra 'ls senyors y 'ls guerrers; los hi fóu precis organizar-se, agrupar-se pera ostentar una representació política, pera constituir un element social, una forsa dintre l' Estat. També vosaltres res podéu aislat, sens formar ún cos, sens tenir personalitat com entitat colletiva. Ab tan tes garanties liberals, ab tantes lleys democràtiques, ab lo tresor del sufragi universal, res valéu, res podéu. Ja sabéu com se vota a Espanya. Los morts van a les urnes: a mols de vosaltres vos succeiria votar contra vostra voluntat y sens sortir de casa. Ja sabéu com se forman los Municipis, com se elegexen les Diputacions y 'ls representants en Corts. ¡Ah! no, senyors; axó no deu continuar axis; lo comers y la industria no poden esser esclusa de ningú; lo comers y la industria deuen esser completament lliures. (*Grans aplaudiments*.)

Al sufragi individual, fals é injust, deu substituir la representació per gremis y classes. En la societat no 's concibeix al individuo aislat, sino unit a sos semblants, dintre de una classe social determinada. Lo sufragi universal es una farsa semblant a la del Jurat. Precisament fa l' apologia d' aquest últim lo que se 'n deya fa, pochs dies un Magistrat amich: que en certa Audiencia succeix que de tretze veredictes dictats en curt espai de temps, dotze foren absolutoris. ¡Axó es, senyors, lo colmo de la llibertat y de la democracia!

En l' orde social iguals rahons demostran la necessitat del sistema corporatiu. Una falsa idea d' igualtat, de cosmopolitisme, d' independència personal ha destruit la ri-

ca varietat de los costums, usos y tradicions dels pobles. Un desconsolador uniformisme nos fén pensar, viure, discurrer, y fins vestir a tots ab arreglo a un patró universal. Aquesta societat a forsa de voler nivellarho, igualarlo y confondreho tot, ha arribat a esser andina, sens fe, sens ideals y sens creences. Les costums populars, les festes, les tradicions religioses, les expansions de la llar que sostinen y fomentan los gremis van desapareixer ab l' esperit igualatori d' una falsa democracia anti-cristiana. La vida social es una lluya permanent, un palenç de odis, de rezels, desconfianses y egoïsmes. Lo *struggle for life* es la característica de nostres temps.

Les rations de naturalesa religiosa que militaven en lo segle XIII pera mantenir los gremis, son les matexes que en nostres dies. Allavors fóu necessari oposar-se als bárbaros y sarraïns encenent la teya de la fe cristiana pera illuminar ab ella les negres cavorques del error y esparcir per tot la llum de la veritat. Allavors convenia agrupar als cristians contra 'ls infidels, regularizar los hábits del travall en lo taller y sembrar en los cors del pobre y del obrer la llavor de la fe que havia de portarlos a morir en los camps de batalla.

Avuy encara es inèss necessari lo gremi en aquell concepte, perquè l' artesà y l' obrer arrastrats per los propagandistes del socialisme y del anarquisme han negat la fe, han girat les espalles a la veritat catòlica, han apostat de la religió de sos pares, y per consegüent, viuen pitjor que 'ls bárbaros dels segles mitjans, perquè aquells venian de les tenebres y trobaren la llum, y nosaltres obrers fugem de la llum buscant afanosos les tenebres. Falta avuy la caritat en lo rich, la temperansa, la sobrietat, perquè faltan les idees religioses: l' obrer, lo pobre odia al rich per la matxeta rahó. Los homes han retornat als primers segles de la invasió germànica. No es exageració: avuy som també los bárbaros de atir. (*Braus y aplaudiments*.)

Es necessari, senyors, tornar al régime gremial. Vosaltres acabéu d' escoltar les irrebatibles rahons que axis ho demostran. Més, ¿com déu plantejarse una reorganisació gremial? Y una vegada exposades les teories principals, ¿com podria lo Círcol Mercantil de Santiago ensayar quelcom d' útil en aquesta ciutat, no sols secundant les coneccions de 'ls grans sociòlegs y estadistes moderns, sinó obchint a la vèu augusta de Lleó XIII? Axó seria ja materia per una nova conferència y jo me trobo en lo cas de demanar mil perdons per havervos molestat ab aquesta pesada y llarguissima disertació. He dit.

(De *La Unión Gallega*.)

Secció Literaria.

LOS SENYORS REYS

Ja hem passat lo Nadal: los barcelonins l' han disfrutat ab molta alegria, comprant gall y fent gran matanza, mentres qu' en la propia diada se dedicaven als platters gastronòmics y a las expansions de família que son de rigor.... Ara encara no hem acabat: ara ve l' any nou, ara venen los Reys. ¡Los Reys!.... Los Reys son la festa de la gent menuda, y 'ls apàradors de las botigas apareixen enlluernadors: hermosíssimas pierrettes, pallasos, cuynas econòmicas, africanitas, moblatges, etc. etc., surt tot allí pera tentar a la gent menuda. Las mamás s' hi veuen perdudas si 's proposan passejar pel carrer de Fernando, perque ells ab uns ulls molt grossos ho admiran tot y tot ho volen tenir.... Y la mamá carinyosa qu' observa las maniobras del seu fillet, l' hi pega una estabada bandadosa y l' hi diu tota seria:

—Caminém, fill meu, caminem que no seriam a temps a casa.

Y lo fillet camina ab recansa, prometéntseis felissas, si los senyors Reys se dignan portarli un pierret ó un carril com aquell qu' ha vist.... Avuy precisament, passegantme pel carrer de Fernando, he vist a una elegant senyora qu' entrava a casa en Llibre y tota riallera triava una senyoreta de vestit blanch qu' estava sentada en sa cadireta en l' aparador: no sé si la senyoreta en qüestió n' estaria ressentida, pero l' elegant senyora vacilava.... A la fi agafà a la senyoreta vestida de blanch, mentre que al costat meu hi havia una nena que cridava:

—Mamá, n' voldria una com aquesta.

La mamá en qüestió agafà sa filleta per la mà y tirà Rambia amunt.

Jo crech que los desenganyos dels senyors Reys son los primers desenganyos de la vida, dels que un s' en recorda sempre: jo voldria qu' els nens conservessin l' ilusió fins que quasi ja fossin grans: es tan bonich allò d' escriurer als senyors Reys y anar a esperarlos!.... Perquè allò de dir al nen: mira, fill meu, los Reys s' han acabat, es molt trist, encara que la picardia s' ho espera. Y la picardia es la que ho fa perdre moltes vegadas.

Pero los barcelonins no fan lo què fem nosaltres a la província de Gerona: no fan cagar lo tió. Aquesta es una diversió qu' entreté agradablement a 'n els grans y a 'n els petits. Lo tió es un tasco ben gros foradat qu' es puja del celler y se posa a schar a la xemenyea, abrigantlo ab una flassadi perque no se refredi: una vegada fet aixó, arriba la quiixalla armada de bastons, y vinga clavarhi palissa.

—Tió, tió caga turró; tió, tió caga turró.

Y aixó ho eridan ab tota la forsa de sos pulmons, mentre los ulls los hi espurneja d' alegria perque vehuen que 'l tió caga turrons, joguines, neulas.... mentre que al més dolent, l' hi caga per final una seba. Aquesta es una diversió intima de familia, molt pròpia de Nadal, y qu' ofereix un encís encantador: de vegadas pera fer cagar lo tió s' invitan als intims amics de la família, que contemplan y prenen part a la diversió general. Lo tió fa com los senyors Reys: quan s' hi fica la picardia despareix, prometentse los nens ja grans y homes ferbo ab la seva quiixalla si may se casan.

De totas maneres, jo desitjo a la quiixalla qu' ara somia, que 'ls Reys Melchor, Gaspar y Baltasar siguin ben condescendents y 'ls hi portin forsas coses, sobre tot si ban sigut bons minyons.

Francisco Bosch.

Barcelona 29 de Dezembre de 1894.

ESPERIÀNCIA

Be ho he probat, més no he pogut, cent voltes de mon cervell borrar la teva imatge, més, bella amor, fora ménos difícil girar dels rius la ruta ja traçada.

Si 't veig, amor, fort lo meu cor batega com un volcà qu' à dins mon ser esclata y transformantse en un sospir jo sento s' esplaya l' amor pur qu' omplena l' ànima.

Y quan tot sol, retut ja de la vida, me quedo reposant dintre ma cambra, aclarco 'ls ulls y 't veig, com may hermosa, flor de roser qu' un raig de sol mitg-bada.

Per tú, com may, a dolls la força sento en l' aspre lluya de la vida humana pera blinar sobre 'l terreny l' esquina y regat ab suho' un tresor buscarte.

Més jay! serás d' un altre, l' cor m' ho dicta, pero sé un iloch hont may lo goig s' acaba y allí serás ben meva, jo ho espero, que 'n somnis m' ho ha promés l' Angel que 'm guarda.

Adéu, amor, a fins el cel.

No'm deixis viandant per lo mon dolça esperança.

NARCÍS DE FONTANILLES.

Secció Religiosa.

SANTS DE LA SETMANA.

Dissapte, 5.—S. Telesforo, p. mr. y sta. Emiliana, vg.

Diumenge, 6.—LA EPIFÀNIA ó LA ADORACIÓ DELS TRES SANTS REYS, GASPAR, BALTASAR Y MELCHOR.—(I. B.)

Dilluns, 7.—S. Ramón de Penyafort, cf. y s. Juliá, m.

—S' obren las velacions.

Dimarts, 8.—S. Teófilo, diaça y s. Eladi, mr.

Dimecres, 9.—S. Juliá, mr. y sa esposa sta. Basilisa, vg.

Dijous, 10.—S. Nicanor, diaça mr. y s. Gonzalo de Amarante, cf.

Divendres, 11.—S. Higinio, p. mr. y s. Salví, mr.

Lluna plena a les 6 h. 37 m. matt, en Cáncer.—Revolt, gels y humitats.

QUARANTA HORES.

Avuy se troben en l' iglesia de Sant Martí.

Demà comensaran en l' iglesia de les Bernardes.

Secció Comercial.

Mercat de Gerona del dia 29 de Dezembre.

Especies.	Mesures.	Pessetes.
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRMS.	13
Mestay.	"	11'50
Ordi.	"	7'50
Segol.	"	10'50
Civada.	"	7
Besses.	"	12'00
Mill.	"	14'00
Panis.	"	15'00
Blat de moro.	"	11'50
Fajol.	"	00
Llobins.	"	8'00
Fabes.	"	11'50
Fabó.	"	12'50
Fassols.	"	25'00
Monjetes.	"	23
Ous.	Dozena.	1'00

Establiment tipogràfic del DIARI DE GERONA.

Pujada de Sant Felip, núm. 3.

SECCIÓ D' ANUNCIS

OBRA NOVA

DELIBERACIONS

DE LA

Primer Assamblea General de Delegats

DE LA

UNIÓ CATALANISTA

CELEBRADA Á MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892.

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ell s'hi pronunciaren y llegiren, y las Esasses definitivament aprobadas pera la Constitució regional catalana, se ven al preu de dos pessetes en la llibrería de Don Joseph Franquet, carrer de l' Argenteria, Gerona.

TEATRALS

En aquest gran establiment s'hi troba á totas horas un assortit complet de baixos folrats, de totas mides, des de 1 finim pret de cinc pessetes en amunt. Envian á domicili. Dirigir-se á F. A. MONTAFIA, Cort-Reial, 18, GERONA.

ESTABLIMENT
TERÁPICH-SULFURÓS

dirigit per los Doctors

D. JOSEPH PUIGCARBÓ

x

D. AGUSTÍ BASSOLS Y PRIM.

Caspe, 7 (junt al Teatre de Novetats). Teléfono, 301
BARCELONA.

Aquest establiment, provehit de tots los avensos moderns, y també de perfeccionades calefacció y ventilació per medi del vapor, está destinat á:

Hidroterapia

Duxes comuns y sulfuroses de totes classes (anémies, nervosis, gastralgies, reumatisme, neurastenia, etc.)

Balneoterapia

Banys comuns, sulfurosos, medicinals.—Banys russos.—Bany turch.

Neumoterapia

Ayre comprimit y rarefet, oxígeno, nitrógeno, atmosferes creosotades y altres.—(Bronquitis, catarros crónichs, tisis incipient, asma, etc.)

Sulfoterapia

Que consta de:

- Ayguas sulfuroses pera beguda, semblants á les de la Puda, Archena, Betelú, Bagneres de Luçón, etc. (Herpes, enfermetats secretes, limfatisme, escròfula, etc.)
- Pulverisacions sulfuroses (Angina é irritacions herpétiques del canyó, faringitis, bronquitis, etc.)
- Baus ó inhalació (Bronquitis, asma, tós herpes, etc.)
- Vaporari ó inhalació difusa (Bronquitis, catarros crónichs, coqueluche, etc.)

Aquestes ayguas—dites Ayguas sulfuroses de Barcelona—se usan ab èxit crexent en los molts casos en quins està indicat lo tractament sulfurós. També se despatxan embotellades.

Massoterapia

local y general (girades, torçadures, fractures, reumatisme, etc.)

Electrototerapia.

Consulta de malalties cròniques y nervioses, per lo Director DR. PUIGCARBÓ, de les 11 del matí á la 1 de tarda y de 5 á 7 de la tarda.

Consulta de malalties de l' aparato respiratori, per lo Director de la secció neumoteràpica, DR. BASSOLS Y PRIM, de 10 á 12 del matí y de 6 á 7 de la tarda.

Establiment de Don Pere Prunell

S'hi trobará un gran assortit de camises, corbata, colls y punys, sedas y llanas y demés articles de novetat pera vestits de senyora.

PREUS LIMITADISSIMS

Voltas de la Rambla, cantonada al carrer de Besadó, 26, Gerona

Máximo Fernandez
PERRUQUER DE S. M.

Ayga Minòxima vegetal pera tenyir lo cabell. No té rival en lo mon, perqué á més de sos efectes maravillosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprendent espcífich, se ven en dita perruquería,

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 24
GERONA

Grans rebaixas al engrós.

També s'hi troba en venda en dit establiment la

Tintura americana instantànea

JOAN GRIVÉ

Progrés (carrer Nou) 10, Gerona

Aparatos d' il·luminació per gas y petroli.

Serveys complets de cuyna. Cereria.

Instalacions de para-llamps, campanetas elèctriques y telèfons, á preus limitadissims.

EDICIÓ DE PROPAGANDA

DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

DEL "CENTRE CATALÀ", de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la UNIÓ CATALANISTA

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impresió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Català» de Sabadell.

MEDICAMENTS ACREDITATS

RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfits GIMBERNAT

Lo mellor dels tònics reconstituyents coneguts, desperta la gana, cura l'anèmia, clorosis (colors tristes), malalties medulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en les convalescencies: Ampolla 10 rals.

Ví restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fetes per distingits facultatis han demonstrat qu'era lo «Restaurador» per escolencia, pera combatre l'escrofulisme (tumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, velleza prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Té un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. Ampolla 12 rals.

Ví de nou de kola GIMBERNAT

Considerat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estimulant de les funcions digestives y despertador de tot organisme empobrit: Preu 8 rals.

Se venen al engrós

Farmacia del autor Conde del Asalto, 14.—BARCELONA.
Al detall en totes les farmàcies.

SUCURSAL JUNCOSA

Plaça de la Constitució, número 13
GERONA.

Casa especial en xocolates, cafés, sucre y thés.

Banch Vitalici de Catalunya

Comp.ª general de segurs sobre la vida establecida á Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capital suscrits fins al 31 Decembre 1891	87.949.791,99
Actiu en idem...	15.837.928,87
Sinistres pagats fins à idem...	5.282.316,69
Reserves ó fons de segur à idem...	4.178.675,69

Les principals classes de segur son:

Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat a la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Mixto.—Capital pagador al assegurat si viu 16 ó fixat; ó, inmediatament d'ocorrer sa seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo dia fixat si al segurar ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s'acaba lo pago de les primes.

Aquests segurs participen en un 50 per 100 dels beneficis de la Companyia

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

SEGURS TEMPORALS.—SEGURS DE SOBREVIVENÇA

SEGURS MIXTOS Á CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalicies.

Delegat General á n' aquesta Província:

Joseph Coderc y Becó, advocat.—GERONA

Establiment y taller

DE

PAU CASSÀ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnifics mostraris de papers para decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pessetas la peseta.

Cromos, motlluras, trasparentes y cuadros

Novetat, bon gust y economia

Gerona.—Baixada del Pont de pedra, 14

ACADEMIA DE TALL

y de confecció pera senyoretas, ab lo método més fàcil tots los coneiguts y ab Real Privilegi, dirigida per l'autora de dit método

D.ª Carme Miró de Grau

Ab una sola llissó se poden tallar tota classe de prendes interiors y exteriors.

Classes de 11 á 12 y de 3 á 7.

RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 13, PRINCIPAL

ESTABLIMENT

DE

DR. FRANCISCO SABATER

SOMBRERERIA

S'han rebut las últimes novetats per la pròxima temporada; los preus sumament econòmichs.

CAMISERIA.—SASTRERIA PER NOYS

Especialitat en trajos pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP.

SALT

MOLÍ FARINER

SISTEMAS AUSTRO-HUNGAR Y DE MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema's fan las moltas á preus sumament mòdichs.

SABATERIA

DE

JOSEPH M. VENTOS

Calsat pera senyors, senyores y nens.

Especialitat pera l' que s' encarregui expressament.